

מעליו ומכר עצמו לאחר - תרצע. ואלו הרשעים החיבים, אנשים רעים, בתשוקתם לחזר לסרחונם לא רצו מנשיהם ובניהם אלא השחתת דרכם (אניהם), והתפרקו מעל של שמים שצנה אותם משה ושברו אנניהם, שאין להם חלק בשם הקדוש והעם הקדוש.

מה עשו? חלקו שניהם אותו הזקב, אחד נטל שני שלישים, ואחד שלישי. עמדו כנגד השמש בשש שעות. עשו כשפיהם וכשפיו בלהטיהם בפשוף של הפה. כיון שהגיעה ראשית השעה השביעית, שניהם הרימו ידיהם על ידי אהרן, (ומנין שמהיד של שניהם נטל יד אחת ולא יותר?) שכתוב ויקח מידם. שניהם היו ולא יותר. כיון שהוא קבל מידם (שתיים) ולא ידיהם, יצא קול ואמר, (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע, שכתוב כי ברע הוא. הביא רע לעולם.

סוד הדבר - אותם החוטאים הרשעים מכשפים בני בלעם החוטא, בני בניו של לכן הרשע, ראו שכוס של ברכה היא בימין, ומהימין מתחזקת תמיד (יותר), אמרו, אם יהיה בצד הזה אותו ראש של הימין, הרי העצמה שלנו כראוי.

כיון שהגיע שבע שעות של היום, נתנו לו לאהרן מיד. אם הוא היה אומר להם שימו אותו בארץ בתחלה ואני אטל - לא היו יכולים בכשפיהם לעשות כלום. אלא נטל מידם. והכתוב מתרעם ואמר, ויקח מידם. ראו מה עשה אהרן איש נביא, איש חכם, שלא ידע להשמר. שאלו נטל מן הארץ, כל כשפים שבעולם לא היו יכולים להצליח. אבל במה הצליחו במעשה הזה? משום שויקח מידם, ולא מן הארץ.

ויצר אותו בחרט. לא כמו

גוברין בישין, בתיאובתא דלהון למהדר לסרחנייהו, לא בעו מנשיהון ובניהון אלא חבילו אורחנייהו (ס"א אורחנייהו) ואתפרקו מעול שמיא דפקיד להו משה, ותברו אודנייהו, דלית לון חולקא בשמא קדישא, ועמא קדישא.

מה עבדו. פליגו תרווייהו ההוא דהבא, חד נטיל תרין שלישיין, וחד שלישי. קמו לקבל שמשא, בשית שעתין. עבדו חרשייהו, ובלטו בלטיהון בחרשא דפומא. כיון דמטא שירותא דשבע, ארימו תרווייהו ידייהו על ידוי דאהרן. (ומגלו דפנדא דתרוניהו יד מכל חד נטל ולא יותר) דכתיב ויקח מידם, תרווייהו הוו, ולא יתיר. כיון דאיהו קביל מידם (ס"א תרי ולא ידיהם), קלא נפיק ואמר, (משלי יא) יד ליד לא ינקה רע, דכתיב כי ברע הוא. אייתי רע לעלמא.

רוא דמלה. אינון רשעים חייבין חרשין בנוי דבלעם חייבא, בני בנוי דלכן רשיעא, חמו דכוס של ברכה בימין איהו, ומן ימינא אפקה תדיר. (ס"א יותר) אמרו, אי יהא בסטר דא, ההוא רישא דימינא, הא תוקפא דילן פדקא יאות.

כיון דמטא שבע שעתין דיומא, יהבו ליה לאהרן מיד. אי איהו הוה אמר לון שוו ליה בארעא בקדמיתא, ואנא אטול, לא הוו יכלין פחרשייהו כלום, אלא מידם נטל. וקרא מתרעם ואמר, ויקח מידם, חמו מה עבד אהרן גבר נביאה גבר חפים, לא ידע לאסתמרא, דאילו נטיל מארעא, פל חרשין דעלמא לא הוו יכלין לאצלחא. אבל במה אצלחו בעובדא דא, בגין דויקח מידם ולא מארעא.

ויצר אותו בחרט, (שמות לב) לאו כמה דחשבין

שחושבים בני אדם שעשה ציורים במחוגה או בדבר אחר. אלא בא הפתוב להוכיח את הדבר, שאהרן לא ידע להשמר. אלו כשנטל מידיהם היה זורק לארץ, ואף על גב שאחר כך יטל אותו, אז לא היה מצליח המעשה הרע הזה. אבל בכל היה סיוע רע, שלקח זהב וטמנו מהעין, רע אחר רע. מה זה ויצר אתו בחרט? ששם את כל הזהב בכיס אחד ונשמר מהעין, ואז הכל עלה למעשה.

בספרו של חנוך מצאנו שכתב היה אומר, בן חיד יולד להוא ריש הלבן, וכשיבאו אותם מבשר התמורים, יטעו אותו באותו שיכנים (שיטל) מרגליות בפעמוני זהב ללא דעתו, ודמות תציר בציור בחרט. מה זה בחרט? בחרט אנוש, זהו קולמוס של אנוש הרשע שהטעה בני אדם. ודאי זהו ברור הדבר, שאנוש כשהטעה את העולם, בקולמוס היה רושם ושומים של כל הדמיות ועבודות זרות באותו קולמוס (רשם רשום), ולכן כתוב בחרט, אותו שנודע לעשות כף. וזהו ברור הדבר.

והב"ר הזה, שנדאי בכיס השליף הזהב וכסה אותו מן העין, כמו שאמרו אותם מכשפים, וכף צריף במיני הכשפים הללו. וזהו מעשיהם של הכשפים הללו - דבר שצריף בגלוי לגלות אחר כך, צריף הסתרה וכסוי בראשונה, שיתפסה מן העין, ואחר כך יצא האמן לאמנתו. ודבר שצריף אחר כך פסוי, צריף בראשונה בגלוי.

עכשו, בני אהובי, אהובי נפשי, מה אעשה? ודאי שצריף לגלות. הקשיבו והסתירו הדברים. בצד הקדשה ההוא, אלהים אמת, מלך

בני נשא, דעבד ציורין במחוגה, או במלה אחרא. אלא אתא קרא לאוכחא מלה, דאהרן לא ידע לאסתמרא. אילו כד נטל מידיהון, הוה שדי לארעא, ואף על גב דיטול ליה לבתר, לא הוה (דף קצ"ב ע"ב) אצלח עובדא בישא דא. אבל בכלא סיועא בישא הוה, דנקיט דהבא, וטמריה מעינא, ביש בתר ביש, מאי ויצר אותו בחרט. דשוי כל דהבא בכיסא חדא, ואסתמר מעינא. כדין סליק פלא לעובדא.

בספרא דחנוך אשפתנא, דהוה אמר הכי, פרא יחידאה יתיילד להווא רישא חוורא, וכד ייתון מבשרא דחמרי, יטעין ליה, בהווא דעיל (נ"א דנטיל) מרגלן בזגין דדהבא, פלא דעתא דיליה, ודיוקנא יצייר בציורא בחרט. מאי בחרט. בחרט אנוש. דא קלמוסא דאנוש חייבא, דאטעי לבני נשא.

ודאי דא ברירא דמלה, דאנוש פד אטעי עלמא, בקלמוסא הוה רשים רשימין, דכל דיוקנין ופליחנין נכראין בהווא קלמוסא, (ס"א רשים רשימו) ועל דא פתיב בחרט, הווא דאשתמודע למעבד הכי. ודא הווא ברירו דמלה.

ובל"א הוה, דודאי בכיסא ארמי דהבא, וכסי ליה מעינא, פמה דאמרו אינון חרשין, והכי אצטריף בזיני דחרשין אלין. ודא הווא עובדא דחרשין אלין, מלה דאצטריף באתגליא, לאתגלאה לבתר, אצטריף טמירו וכסויא בקדמיתא, דיתפסי מעינא, ובתר יפוק אומנא לאומנותיה. ומלה דאצטריף בכסויא לבתר, אצטריף באתגליא בקדמיתא.

השתא בני רחיקאי, רחיקין דנפשי, מה אעביד, ודאי אצטריכנא לגלאה,